

Een veilige gemeente

Vooraf

Een gedragscode wordt ingesteld door een kerkenraad / de leiding van een kerkplek als onderdeel van preventiebeleid rond 'veilige gemeente'.

Wanneer een gemeente of een groep binnen de gemeente of kerkplek, bijvoorbeeld het jeugdwerk, omgangsregels met elkaar wil afspreken, staat het hun vrij dit aanvullend op de gedragscode te doen.

De Protestantse Kerk in Nederland wil een veilige kerk zijn, een plaats waar mensen in vrijheid en vertrouwen samenkomen om hun geloof gestalte te geven.

De kerkenraad vindt afspraken die gaan over de manier van omgaan met elkaar belangrijk, er zijn daarom algemene omgangsregels opgesteld. Alle leden moeten zich veilig kunnen voelen, dit kan alleen als men elkaar in zijn / haar waarde laat en respect behandelt. Alle vormen van ongelijkwaardige behandeling zoals pesten, machtsmisbruik, financiële uitbuiting, discriminerende, racistische, seksistische of (seksueel) intimiterende gedragingen of opmerkingen (of het hiertoe aanzetten) zijn in onze gemeenten ontoelaatbaar.

Als Protestantse Gemeente Westzaan en Koog / Zaandijk onderschrijven wij dit en daarom gebruiken wij onderstaande gedragscode voor vrijwilligers in onze gemeenten.

- Voor een veilige gemeente zijn we samen verantwoordelijk. Met elkaar spreken we daarom deze gedragscode af. Voor iedereen binnen en buiten onze eigen gemeenschap zijn we hierop aanspreekbaar.
- Deze gedragscode is opgesteld ter bescherming van alle leden van de kerk en dus ook ter bescherming van de vrijwilligers zelf.
- Deze gedragscode geldt voor alle vrijwilligers op elk terrein van het kerkenwerk
- Deze gedragscode wordt bij de benoeming of aanstelling aan de vrijwilliger overhandigd en met haar/hem besproken. De vrijwilliger wordt tevens geïnformeerd over het beleid veilige gemeente.²
- De vrijwilliger verklaart zich door de acceptatie van de taak c.q. functie akkoord met de inhoud van de gedragscode vrijwilligers en het beleid veilige gemeente.

Gedragscode en Algemene omgangsregels

Algemene Omgangsregels

- Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen de kerkelijke gemeente.
- Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.

- Ik val de ander niet lastig.
- Ik berokken de ander geen schade.
- Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
- Ik scheld niet en maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
- Ik negeer de ander niet.
- Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
- Ik vecht niet, ik gebruik geen geweld, en ik bedreig de ander niet.
- Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
- Ik geef de ander geen seksueel getinte aandacht.
- Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
- Als iemand mij hindert of lastig valt dan vraag ik hem / haar hiermee te stoppen. Als dat niet helpt vraag ik een ander om hulp.
- Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden.

De kerkenraad heeft ook een gedragscode tegen seksueel misbruik in pastorale en kerkelijke gezagsrelaties opgesteld om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.

- Seksuele handelingen en intieme relaties in pastorale contacten zijn onder geen beding geoorloofd.
- Een ieder is verplicht zich te onthouden van seksuele of intieme toenadering, ook als een gemeentelid dit verlangt of daartoe uitnodigt.
- In de relatie tussen de kerkelijk werker/kerkelijk vrijwilliger en het gemeentelid kunnen bij de werker/vrijwilliger allerlei gevoelens ontstaan (bijvoorbeeld verliefdheid, afkeer, agressie, medelijden). Het kan gebeuren dat deze gevoelens een inhoud en/of intensiteit krijgen die zich niet verdraagt met de pastorale relatie, waardoor deze relatie verstoord wordt of dreigt te worden.
Indien zich dat voordoet, moet de kerkelijk werker/kerkelijk vrijwilliger overleggen met de vertrouwenspersoon of pastorale contact kan worden voortgezet. Van dit overleg wordt een schriftelijk verslag gemaakt door de interne vertrouwenspersoon. Dit verslag wordt (eventueel alleen voor gezien) ondertekend door kerkelijk werker/kerkelijk vrijwilliger. Het verslag blijft in beheer bij de interne vertrouwenspersoon.
- Het is binnen het pastorale werk normaal dat er persoonlijke contacten bestaan tussen de kerkelijk werker/kerkelijk vrijwilliger en een gemeentelid. Hij/zij zal zich hierbij echter voortdurend bewust moeten zijn van de noodzakelijke afstand die in acht genomen moet worden. Dit betekent geen fysiek contact.
- Bekijk per situatie of bezoek met twee kerkelijk werkers/kerkelijk vrijwilligers gewenst is.
- Als het noodzakelijk is dat een kerkelijk werker/kerkelijk vrijwilliger voor een langere tijd meer dan gewoon intensief pastoraal contact onderhoudt (te denken valt aan langdurige ziekte of psychosociale problemen van een gemeentelid) dan moet dit in het pastoraat / kerkenraad worden besproken. In principe wordt een dergelijk intensief contact door tenminste twee kerkelijk werkers/vrijwilligers onderhouden, die dit onderling bespreken en afstemmen. Indien het een vrouwelijke gemeentelid betreft, heeft het de voorkeur dat het contact door een man en een vrouw wordt onderhouden.
- Wanneer een kerkelijk werker/kerkelijk vrijwilliger seksueel misbruik door een collega-werker constateert, of ernstige vermoedens heeft, dient hij hiervan melding te maken bij de interne vertrouwenspersoon. De interne vertrouwenspersoon zet vervolgens het traject in volgens het PKN-protocol.
- Wanneer een kerkelijk werker/kerkelijk vrijwilliger van een gemeentelid hoort dat een andere kerkelijk werker/kerkelijk vrijwilliger of ex-werker/vrijwilliger seksueel misbruik heeft

gepleegd, dan wijst hij deze persoon op de mogelijkheden dit te bespreken met de interne vertrouwenspersoon.

Ook als het gemeentelid geen contact met de interne vertrouwenspersoon wenst, zal de kerkelijk werker/kerkelijk vrijwilliger de interne vertrouwenspersoon van het besprokene op de hoogte stellen.

Wijs het gemeentelid op de mogelijkheid om contact op te nemen met SMPR (Interkerkelijk samenwerkingsverband tegen Seksueel Misbruik in Pastorale Relaties). De afstand tot SMPR is vanzelfsprekend groter dan tot de interne vertrouwenspersoon (en daardoor anoniemer). Vanwege deze reden zou het gemeentelid toch kunnen besluiten om hulp te zoeken.

- Indien er een melding is van (vermoedelijk) seksueel misbruik van een gemeentelid door een interne vertrouwenspersoon, zal de interne vertrouwenspersoon zijn werkzaamheden moeten opschorten. Er zal dan door de kerkenraad gedurende die periode een plaatsvervangend interne vertrouwenspersoon worden benoemd.
- In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider om in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met de interne vertrouwenspersoon.

Aanvullende gedragsregels

Naast bovenstaande gedragscode gelden voor kerkelijk werkers/kerkelijk vrijwilligers in het jeugdwerk ook de onderstaande regels:

- De kerkelijk werkers/kerkelijk vrijwilligers in het jeugdwerk zullen tijdens trainingdagen, kampen, reizen, uitjes en dergelijke zeer terughoudend en met respect omgaan met het kind/de jongere en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals de kleedkamer of hotelkamer.
- De kerkelijk werkers/kerkelijk vrijwilligers in het jeugdwerk hebben de plicht het kind/de jongere naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel misbruik en zal er actief op toezien dat de gedragscode door iedereen die bij het kind/de jongere is betrokken, wordt nageleefd.
- kerkelijk werkers/kerkelijk vrijwilligers in het jeugdwerk dienen langdurig, intensief contact met de jongere te vermijden en voeren de gesprekken in 'transparante' ruimtes.
- De kerkelijk werkers/kerkelijk vrijwilligers in het jeugdwerk beloven geen geheimhouding aan jongeren. Het is belangrijk dat contact tussen de kerkelijk werkers/kerkelijk vrijwilligers in het jeugdwerk jeugdleiders en jongeren over meerdere schouders verdeeld worden. Zo blijft er balans tussen elkaar vertrouwen en elkaar beschermen.

Mocht er in strijd met deze regels of in de geest van deze regels worden gehandeld dan zal conform de dan geldende regels binnen de kerkelijke structuur van de Protestantse Kerk Nederland worden gehandeld.

Deze algemene omgangsregels en gedragscodes zijn vastgesteld door de kerkenraad van de Protestantse Gemeente Westzaan en Koog / Zandijk te Westzaan op 5 maart 2025.

